

**82. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2024**

**LU profesora
Augusta Milta (1928 – 2008)
privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā**

Latvijas Universitātes 82. starptautiskās zinātniskās konferences
Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcija
2024. gada 8. marts

Vēsma Klūga, Mg.Sci.Soc.
Latvijas Universitātes Bibliotēkas eksperte

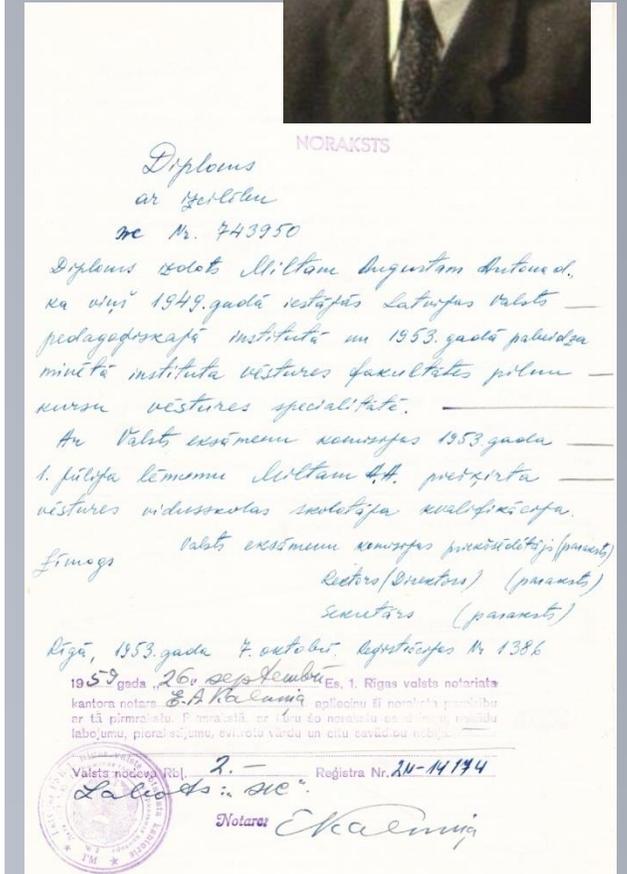
Bērnība, skolas un studiju laiks

- Augusts Milts dzimis 1928. gada 28. maijā Preiļu rajona Turku ciemā jaunsaimnieka, Latvijas brīvības cīņu dalībnieka Antona Milta (1890 – 1942) un Paulīnas Miltas (1900 – 1982) ģimenē
- 1936. sāk mācīties Līvānu valsts sešklasīgajā pamatskolā
- 1943. – 1948. turpina izglītību Līvānu komercskolā, iegūstot grāmatveža – prečziņa specialitāti
- 1948. – 1949. studē jaundibinātajā Latvijas PSR Valsts teātra institūtā
- 1949. – 1953. studē Latvijas PSR Izglītības ministrijas Rīgas pedagoģiskā institūta Vēstures fakultātē, iegūstot vēstures vidusskolas skolotāja kvalifikāciju
- 1961. – 1964. studē aspirantūrā (tagad – doktorantūra) tagadējā Sanktpēterburgas Valsts universitātē Filozofijas fakultātes Ētikas un estētikas katedrā

Autobiogrāfija.
Es, Mīlto Augusts Antons d., esmu
dzimis Preiļu raj., Turku c.p., jaunsaimnieka
ģimenē. Tēvam piedalījās 9 karotēri Cēka sesmā
cība. Ģimēnī bijām 6 bērni. Tēvs Antons Augusts
Mīlts pastāvēja ar sargu organizācijā, 1941. gada
janvārī arestēts, izsūtīts, 1943. gadā miris.
Mācījies mātē pensionāre, bijis un viena māte –
valdītājs, vienā mātē strādājis mācītājs, vienā
trijpadsmit Rīgā, vienā mātē arto šķirātā.
1936. gadā iestājies Līvānu valsts pamatskolā
1943. gadā Līvānu valsts komercskolā (valsts
ekonomiskajā tehnikumā), kurā beidzis 1948. g.
Nāvētē gadā rudenī iestājies Latvijas Valsts
teātra institūtā, bet pēc Ivaru beigšanas
pārgājis uz Latvijas Valsts pedagoģiskā
institūta vēstures fakultāti. 1952./53. mācību
gadā beidzis studiju strādājis par vēstures
skolotāju Rīgas 6. vidusskolā.
Pēc institūta beigšanas no 1953.–1957. gada
strādājis Sanktpēterburgas vidusskolā (Bauskas
kāj.) par mācību daļas vadītāju un vadījis
kapela vēstures skolotāju sesiju.
No 1957. gada sāk strādājis par lektorā
vēstures un literatūras Latvijas Jaunsaimnieku

No A. Milta personas lietas LU arhīvā

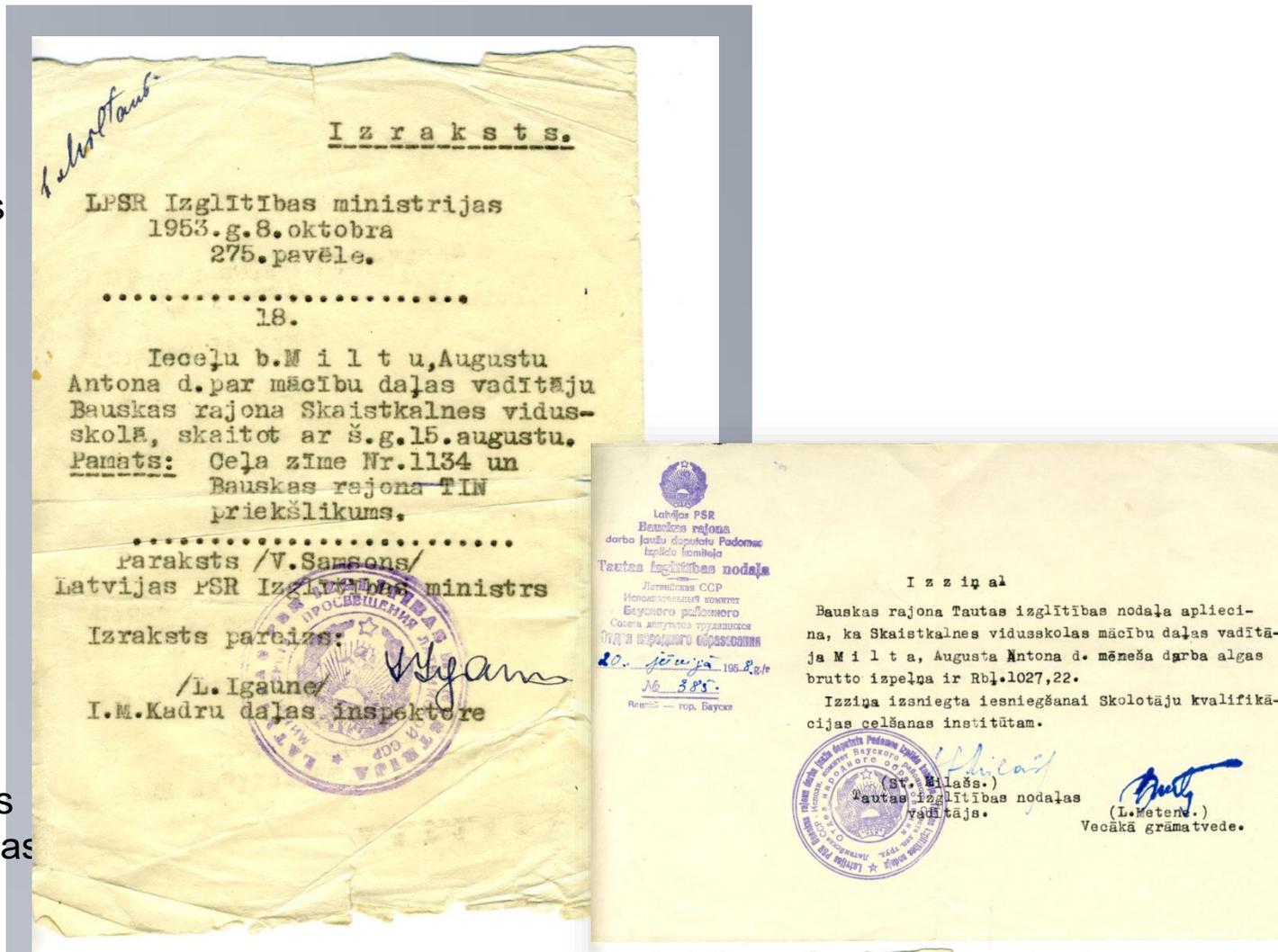

No A. Milta personas lietas LU arhīvā

Darba gaitas (1)

- 1952. - pēdējā studiju gadā uzsāk darba gaitas Rīgas 6. vidusskolā par vēstures skolotāju
- 1953. - 1959. Bauskas rajona Skaistkalnes vidusskolā - vēstures skolotājs, mācību daļas vadītāju
- 1959. - 1961. Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā (LLA) - laborants, vecākais laborants
- 1964. gada 1. novembris – 1971. LLA - pasniedzēja asistents, vecākais pasniedzējs, katedras vadītāja v. i.
- No 1969. gada 30. septembra – brīvajā laikā stundu pasniedzējs arī LU Filozofijas un konkrēto socioloģisko pētījumu metodikas katedrā

Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

Darba gaitas (2)

Kadru uzskaites personas lapa
Личный листок по учету кадров

Amats nosaukums: *M. l. t.*

Augstskolas nosaukums: *Augusts* tēva vārds: *Antona d.*

3. Dzimšanas gads un datums: *1928.g. 28. V.*

4. Dzimšanas vieta: *Turkija s.p. Presiņu raj.*

6. Sociālā izcelsšanās: *инженерки.*

Partijas biedrība: *PSKP* no kura laika ir partijā: *februāris 1962.* partijas biļetes/parbilstes Nr.: *16542345*

Mācību iestādes nosaukums un tās atrašanās vieta	Fakultāte vai nodala	Iestāšanās gads	Pabeigšanas gads	Ja nav beidzis, tad no kāra kārtas izstājies	Kādu specialitāti ir ieguvis
<i>Tuvāni ekonomiskais tehn.</i>		<i>1943.</i>	<i>1948.</i>		<i>Географическо-теор.</i>
<i>Latvijas Valsts tehnikas institūts</i>	<i>Autotransp.</i>	<i>1948.</i>	<i>1949.</i>	<i>102 Jk.</i>	<i>Эксп. Т № 67</i>
<i>Latvijas Valsts pedagoģiskais institūts</i>	<i>Vēstures</i>	<i>1948.</i>	<i>1953.</i>		<i>Вестурес историческо-методическо № № 24390</i>
<i>Latvijas Valsts universitāte</i>	<i>Filozofijas</i>	<i>1961.</i>	<i>1964.</i>		<i>Филозофijas un etiskas моралеско-методическо</i>

• 1971. gada 4. janvāris – 1999. gada 30. dec. pamata darba vieta – LVU (LU)

• 1992. – 2007. Latvijas Zinātņu akadēmijas un LU Filozofijas un socioloģijas institūta projekta "Nacionālā mutvārdu vēsture" zinātniskais vadītājs un konsultants

20. decembrī 1973.

Latvijas Valsts universitātes
Vēstures un filozofijas fakultāte

28. XII 1973.

LVU Rektoram
prof. L. Jansoni

LVU Filozofijas katedrā
doc. Augusts Antona d. Milts

Prof. Jansoni, paldies par izziņojumu

Līdz šim manai katedrā
profesora amatā LVU Filozofijas katedrā, senais ar LVU Padomes balstītais rezultāts.

2.12.87 *L. Pūlis*

Jodu izziņot A.A. Milts
par profesoru Filozofijas katedrā ar d. g. 1. decembrī 2.12.87.

Rektors
1973. g. 2. decembrī. *A. Jendriks*

No A. Milta personas lietas LU arhīvā

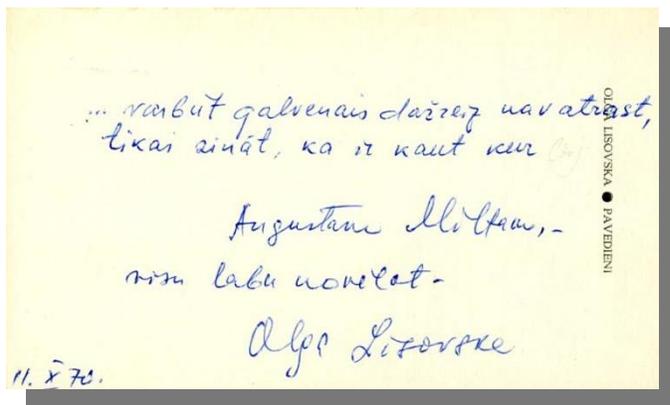
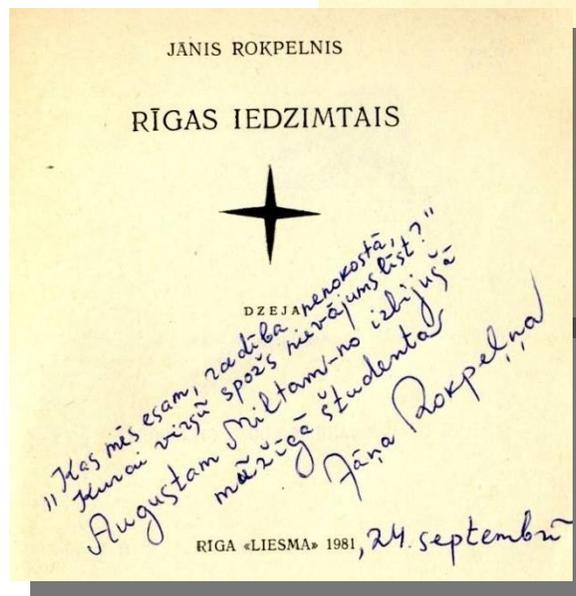
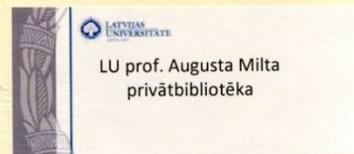
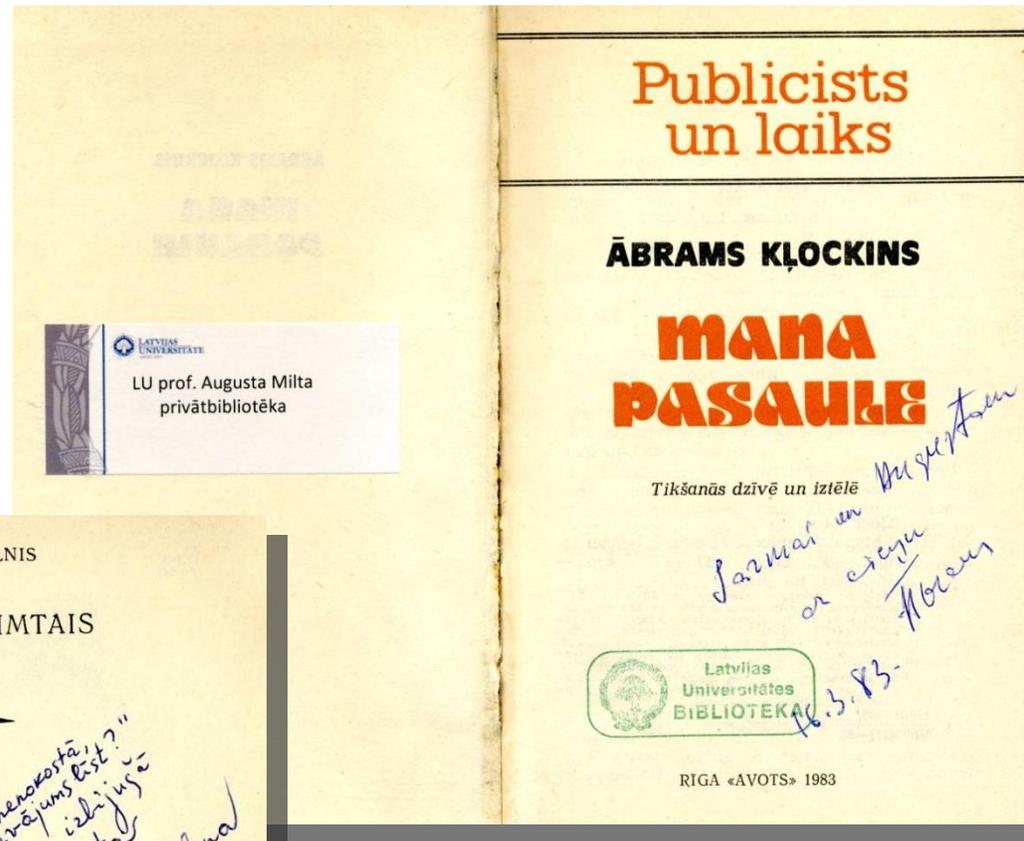
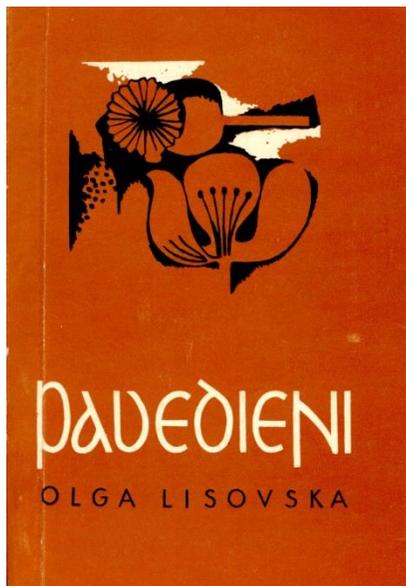

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā

- Grāmatas, galvenokārt filozofijas nozarē (morāles filozofijā, sociālajā un profesionālajā ētikā), arī citās zinātņu nozarēs
- Studiju laika un darba gaitu sākumposma materiāli
- Materiāli lekciju sagatavošanai, pieraksti par studiju un ētikas priekšmeta mācīšanas organizēšanu u. c.
- Oriģināldarbiem savāktie materiāli un darbu manuskripti, lasīto darbu konspekti
- Runu un referātu manuskripti
- Atsauksmes un recenzijas par citu autoru darbiem
- Materiāli, kas saistīti ar darbību dažādās organizācijās, padomēs u. c.
- Projekta "*Nacionālā mutvārdu vēsture*" materiāli
- Ielūgumi, pasākumu programmas, apsveikumi un pateicības
- Augusta Milta laika posmā no 1959. līdz 1976. gadam sūtītās 14 vēstules studiju biedram, draugam un vēlāk arī darba kolēģim docentam Vilnim Zariņam glabājas docenta Zariņa kolekcijā LU Bibliotēkā.

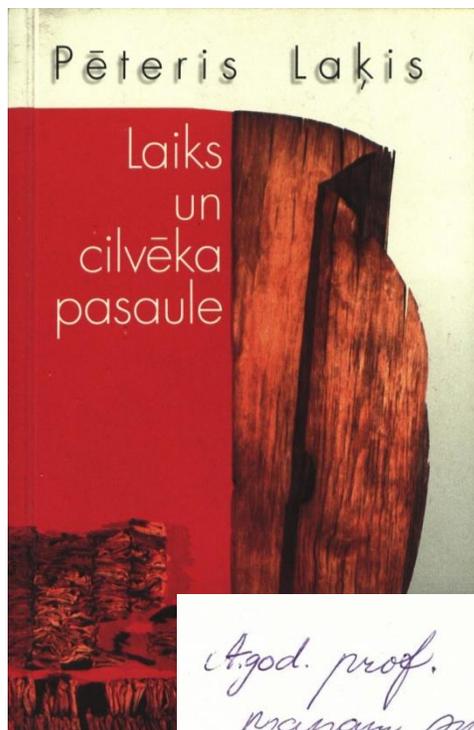
Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā - grāmatas (1)

Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

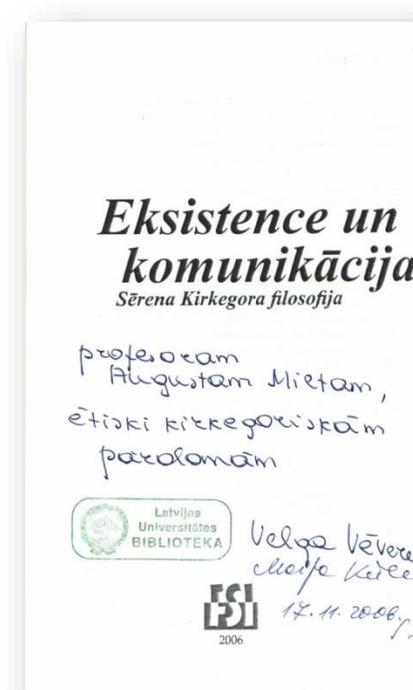
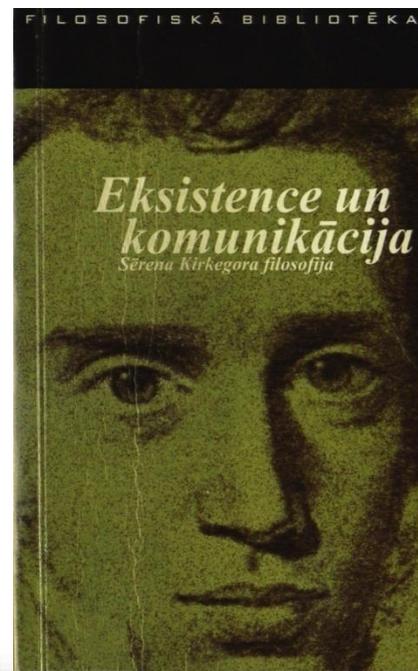
Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā - grāmatas (2)

Augod. prof.
manam mēģinājumam
no šīs opusa autora
P. Laķis
31.05.99.

Augod. ielovīgajam
darba kolēģim
Augustam Miltam.
18.11.2004. Autors *Bušmanis*

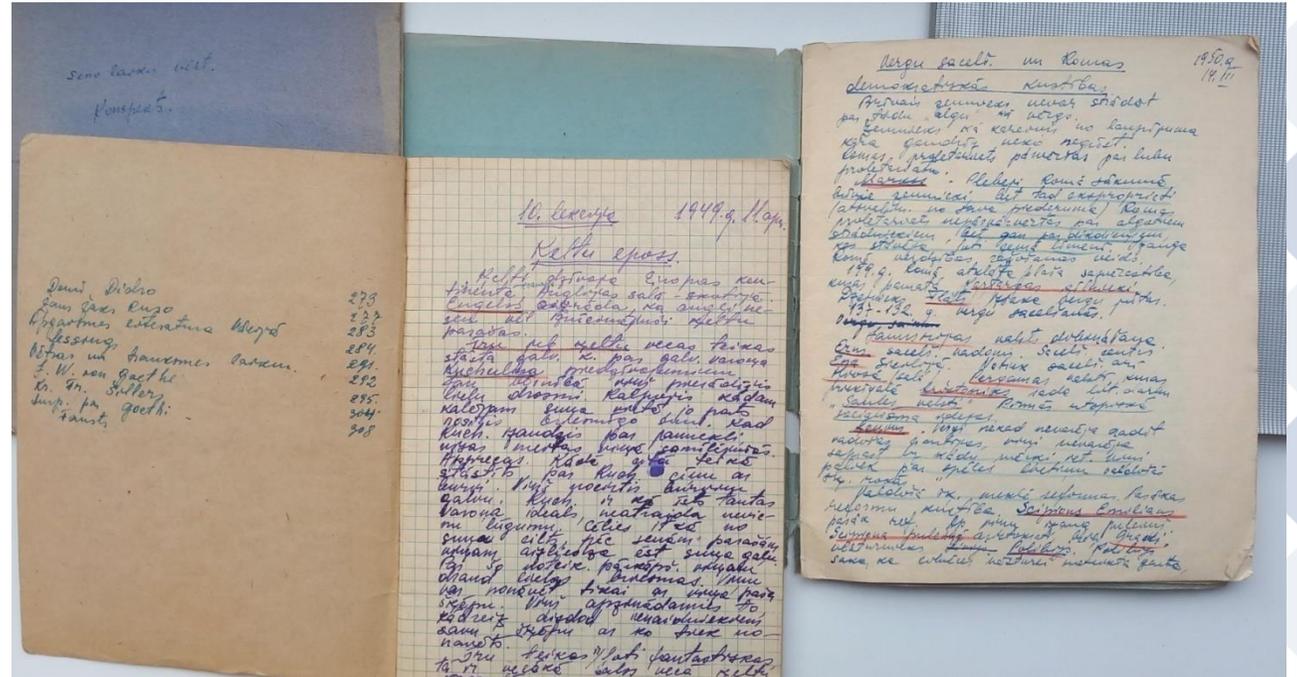
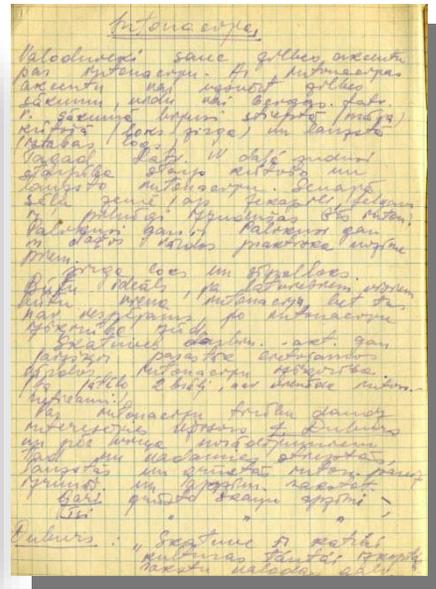
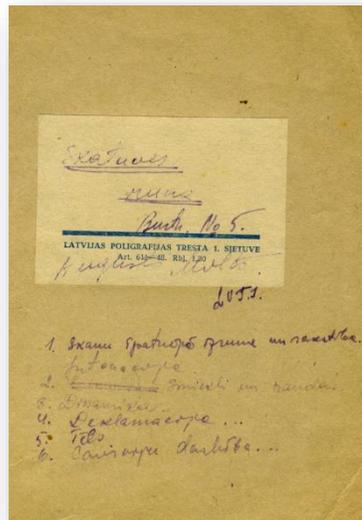
Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

82. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2024

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā - studiju laika un darba gaitu sākumposma materiāli

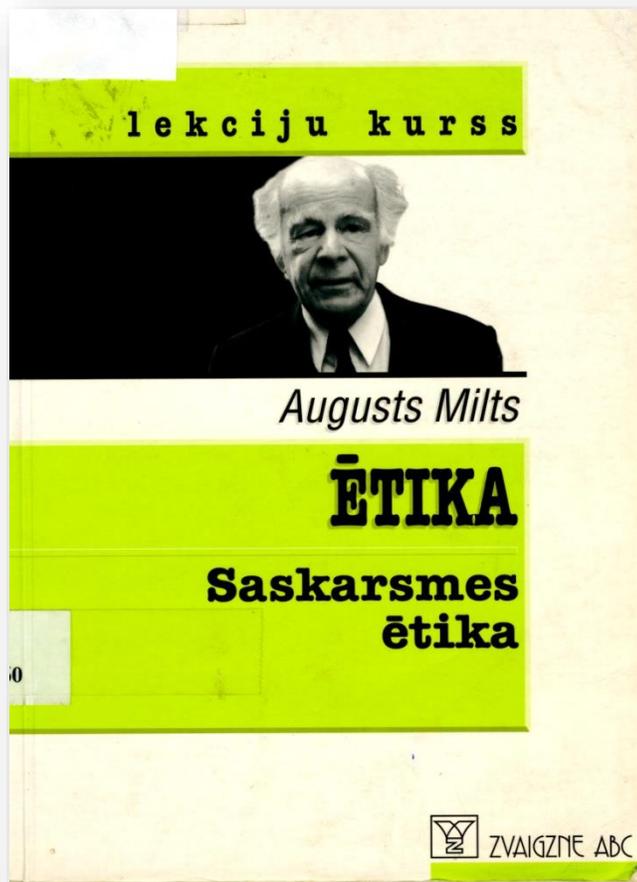
- Lekciju pieraksti un dažādi konspekti
- Atestātu kopijas
- Izziņas, izraksti un paziņojumi
- Raksturojumi, rekomendācijas un atsauksmes

Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

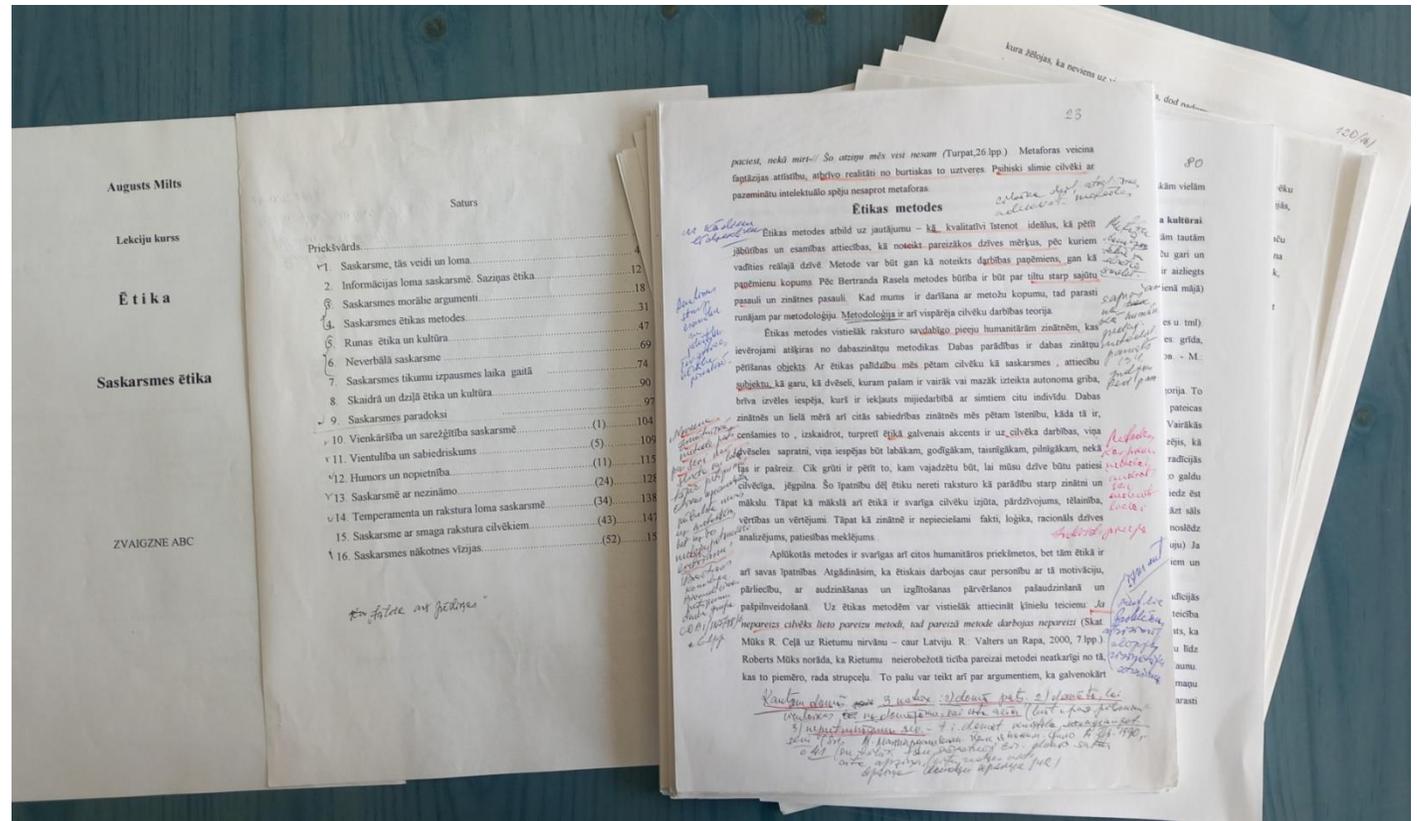

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā- oriģināldarbiem savāktie materiāli un publicēto darbu manuskripti (2)

Milts, Augusts. Ētika : saskarsmes ētika : lekciju kurss / Augusts Milts ; autora red. Rīga : Zvaigzne ABC, c2004. 153, [3] lpp. ;Lekciju kurss. ISBN 9984364879.

No LU Bibliotēkas krājuma

Daļējs manuskripts datorrakstā ar labojumiem un piezīmēm tekstā: 1.-30., 9., 23.-36., 47.-166. lp.

Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

82. Latvijas Universitātes starptautiskā zinātniskā konference 2024

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā - atsauksmes un recenzijas par citu autoru darbiem (1)

No LU Bibliotēkas krājuma

ATSĀUKSME
par JĀņa ZĀLĪTIS grāmatas "MĪLESTĪBAS VĀRDĀ"
(Paliģis dzimšanasdienā, Paliģis jaunajām gimenēm) manuskriptu.

Ārsts Jānis Zālītis savā plašajā un interesantajā darbī aplūkojis praktiski un teorētiski tik aktuālus jautājumus, ka to nosmi grūti pārvērtēt. Cilvēku un gimenes veidošam J. Zālītis parāda kā cilvēku udevumu. Daudzveidīgā skatījumā akcentēta mīlestības personīgais un sociālais nosaukums harmoniskas personības un sabiedrības veidošanā.

Grāmata balstās uz bagātu informatīvo materiālu, uz sociālogiem pētījumiem, uz ilgstošu personīgo un kolēģu pieredzi. Tā sniedz daudz vērtīgu un radošu norādījumu, ierosinājumu audzināšanas un pašaudzināšanas jautājumos.

Autors pārliciecināši pierāda, ka kompleksajā audzināšanā jāiekļauj dzimšanasdienas, parāda tās vietu un lomu sabiedrībā.

Grāmata ir arī kā daudzveidīgs profilaktisks brīdinājums, aicinājums savlaicīgi pasargāt cilvēkus no nelaima, noviršam no sociālistiskās morāles normām, no vienaspusīgas sevis un gimenes attīstības. Šīdi analizēti visdašādākie laulības disharmonijas veidi, mēģināts padziļināti atklāt to cēloņus un praktiski parādīt ceļu to novēršanā. Daudzi fakti runā īsteiksmīgāk par tik bieži dsirdstiem kailiem morālistiem (kaut, piemēram, kādu ļaunumu alkoholiem rada ne tikai pašiem to lietotājiem, bet arī gimenes locekļiem: Republikā no apsekotām sievietēm frigiditāte piemīt 90 - 100% dsorāju sievietēm (349.lpp)). Pārliciecināši tiek parādītas nikotīna, alkohola lietošanas un morāles iznīdības sekas. Asi, argumentāti autors kritiķis arī daudus buržuāziskos usakatus dzimšanasdienas jautājumos.

Visam darbam ir sociāli nosaukums, humāna pamatvērtība - no-

- 4 -

vairāk akcentēt uzmanību neauglības problēmai.

Vairākas atsevišķas piesīmes norādītas tekstā. (Vēlams pārskatīt 172.lpp.).

Grāmata "Mīlestības vārdā" manuskriptu lasot, koptverumā rodas daži problēmāki jautājumi (darbs bagāts problēmām un tām ir atšķirīgi vērtējama parādība):

1. Vai tabu risinājumam mīlestības stiprināšanā nav jāriet diferencētāk? Tabu raksturs un tabu caistība ar citām sabiedrības dzīves parādībām nosaka, kāds tabu būs mīlestības radīšanas veicinātājs, kāds - degradētājs. Visprecīzākie tabu tabu bija pirmatnējā kopienā, bet tie pamatos neveicināja mīlestības attīstību.
2. Dzimšanasdienas "bioloģiskās ārares" - varbūt kopumā tās ir mīlestības attīstību veicinošie faktors, varbūt ne katrā disharmonijas izpausmē ir negatīvi novērtējama, varbūt līdzīgi tabu parādībai tās var veicināt arī pretstatu pievilcību (salīdzināt 62. - 69., 171, 253.lpp.)?

Vai darbī vietām nav pārāpīlīta harmoniskums? ("...visās mīlestības daļās ne apēkas līds augšai jābūt harmonijai, un tādā mīlestībā iespējama tikai harmoniska personība..." (68.lpp.), "šums jāropējas, lai mūsu jaunatne atņemtu gājējības..." (86.lpp)).

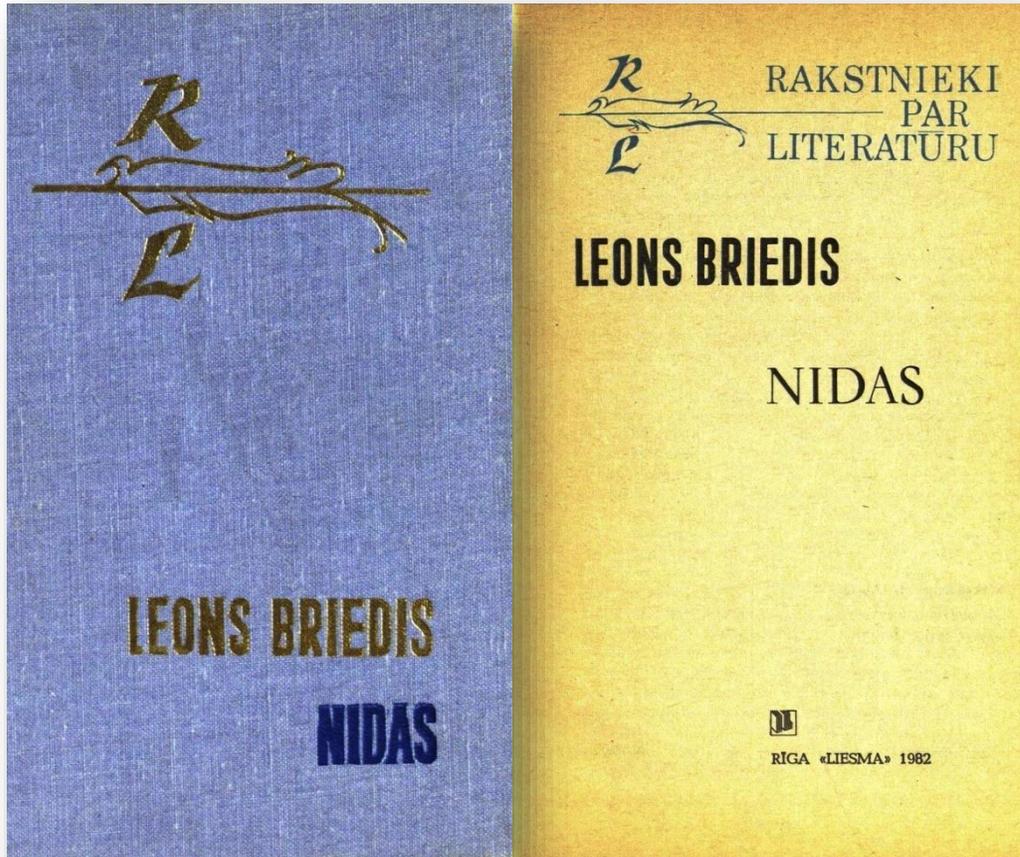
Nelielie darba trūkumi nemsina darba pamatvērtību. J. Zālīša "Mīlestības vārdā" ieteicams pēc iespējas ātrāk publicēt un lielā eksemplāru skaitā. Nebūtu sevišķi vēlams arī veikt lielākus darba iznīdījumus. Vairāki šķērsošie atkārtotāji darbī šar ir citā aspektā, ar citiem piemēriem un palīdz pamatdomu nostiprināt.

11.05.79. *(Augusta Milta)*
filosofijas zin. katedr., LĻU Vēsturiskā materiālistiska un filosofijas vēstures katedras docents.

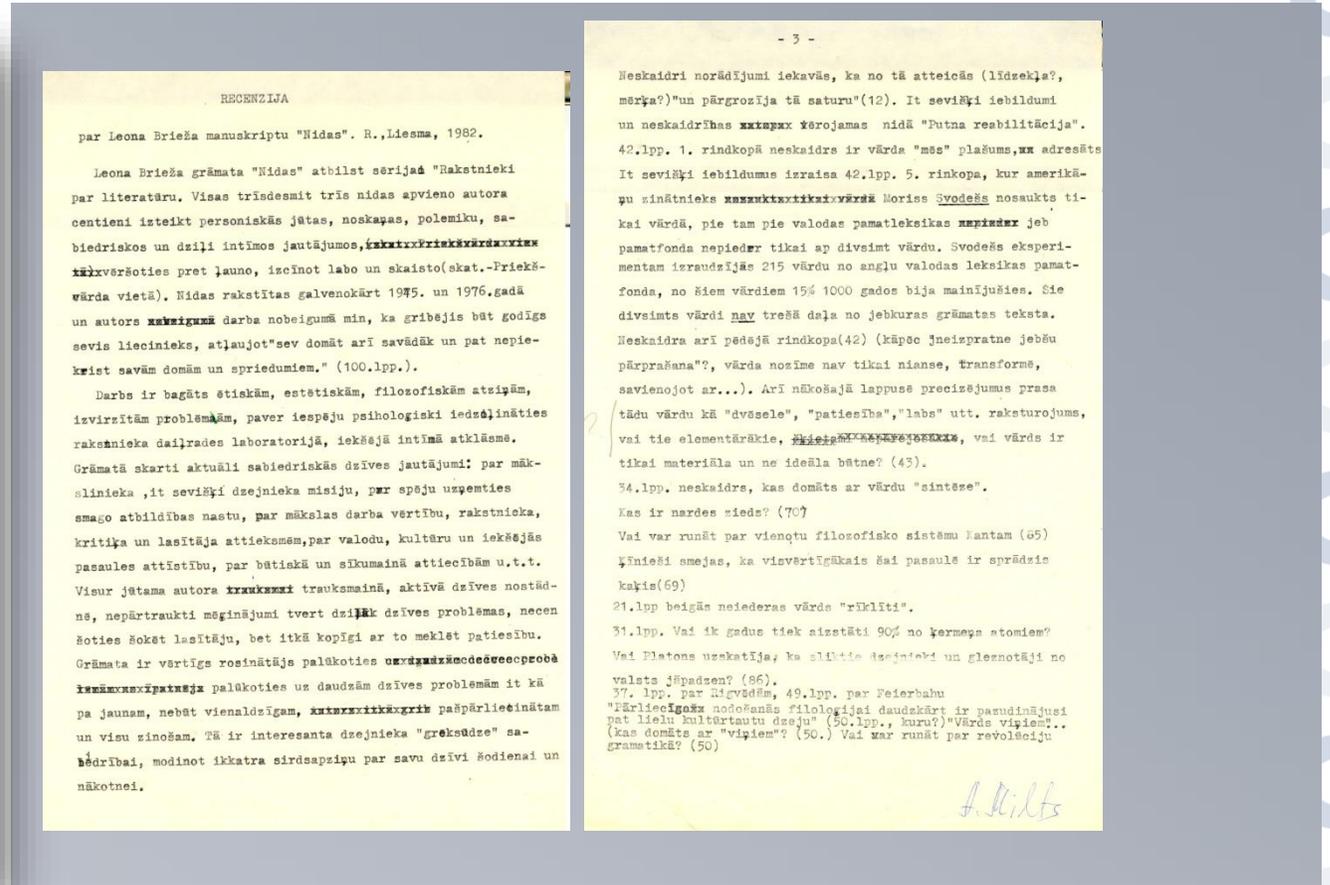
Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā - atsauksmes un recenzijas par citu autoru darbiem (3)

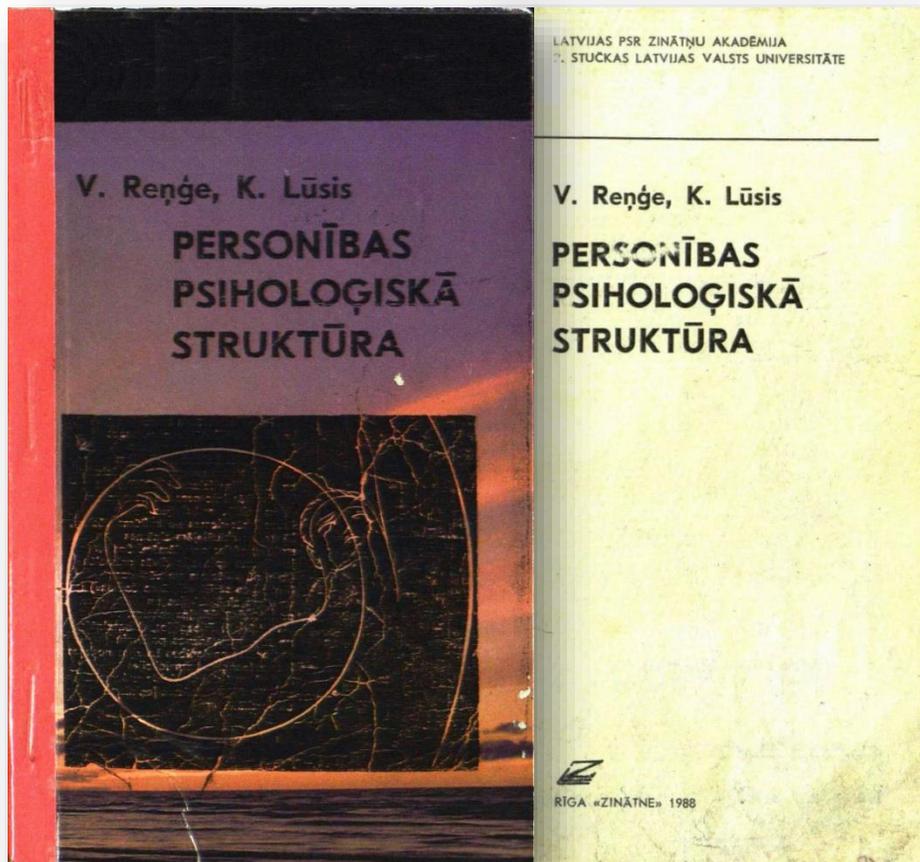
No LU Bibliotēkas krājuma

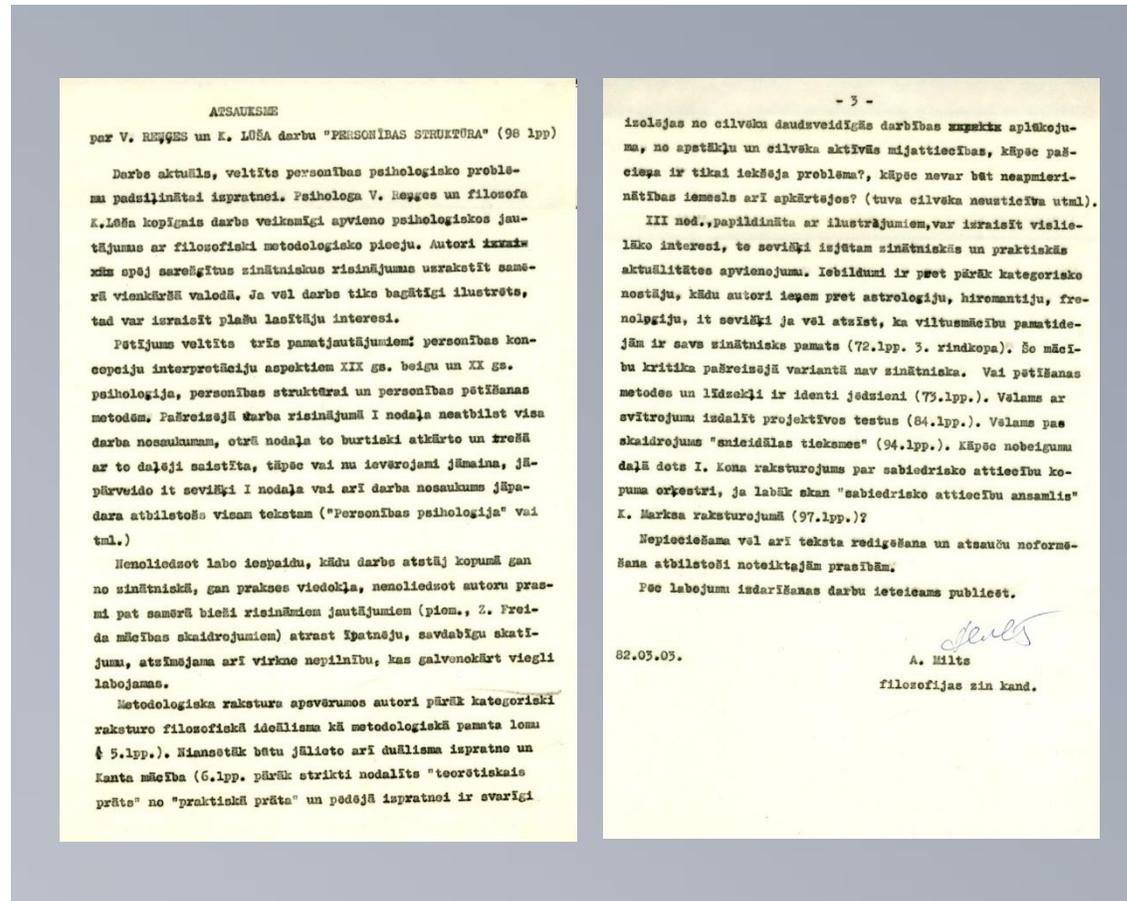
Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā- atsauksmes un recenzijas par citu autoru darbiem (4)

No LU Bibliotēkas krājuma

Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā- atsauksmes un recenzijas par citu autoru darbiem (4)

LPSR Valsts kinematogrāfijas komisija
RIGAS KINOSTUDIJA
226037, Rīga, Smerļa iela 3. Tālr. 51706, 529986. Noreķ. reģ. Nr. 136502 Valsts bankas Rīgas pilsētas pārvalde

Государственный комитет Латвийской ССР по кинематографии
РИЖСКАЯ КИНОСТУДИЯ
226037, Рига, Шмерля 3. Тел. 51706, 529986. Расч. счет № 136502 в Горуправлении Госбанка г. Рига

28.05.82.g. № α-589

Uz/ На № _____ LVU FILOZOFIJAS KATEDRAS DOCENTAM

b. A. MILTAM

Līdzam recenzēt T. Margeviča literāro scenāriju dokumentālai pilnmetražas filmai "Meklēju vīrieti".

Direktors *H. Lepeško* H. Lepeško

R. Prijāre
tel. 529860

Ц/о «Поноррабство» Балтийск тел. 21.01.81 2128 5099

ATSĀUKSMĒS

par T. MARGEVIČA literārā scenāriju dokumentālai pilnmetražas filmai "MEKLĒJU VĪRIETI" (II variants, 65 lpp.)

Filmas scenārijs veidots ilgstošā un daudzveidīgā dzīves vairojumā, balstās uz marksisma-leņinisma klasiku atziņām, partijas un valdības dokumentiem un jaunākajām zinātnes atziņām. It sevišķi ievērojama kompleksā un diferencētās pieejas vienība audzināšanā un nepieciešamība saskatīt optimāli darba kolektīva un ģimenes intereses.

T. Margevičs labi nopamato augstāku prasību izvēršanās nepieciešamību vīriešiem, gan darba, gan ģimenes, gan pašu vīriešu personības attīstības viedokļa, saistot šo prasību ar vīrieša sociālā un ģimenes statusa izmaiņām.

Scenārija autors pamatoti rada traukumi par disharmonijas izpausmju veicumu un dzimama struktūrā. T. Margevičs pietuvina mūs savā veidā paradoksam: sievieti nodarbinātība ir liela, bērnu audzināšana un skološana pamatos atrodas sievietes rokās, daudzās dzīves situācijās sievietei ir dramatiskāks stāvoklis... un sievietes videjais mūšs jau par desmit gadiem pārsniedz vīrieša videjo mūšu... šim jautājumam zinātne vēl nedod visaptverošu izskaidrojumu. Iespējams, ka bezatbildība, nepietiekoši augstu prasību izvēršana pret sevi, ģimenes dzīvi, darbu un sadzīvi gan fizioloģiski gan psiholoģiski degradē personīgo dzīvi, pārverš to likteņa rotālijā.

Iepriecina T. Margeviča centieni ar dokumentālā kino palīdzību nevis būt vispārārstītu patiesību ilustratoram, bet gan palīdzēt daudzus sareģītu problēmu risinājumā, radot pat jaunus pasūtījumus zinātnēi, mākslai un sociālo institūtu praktiskajai darbībai. Scenārijs parādīti daudzveidīgi vī-

- 2 -

riešu tipi bez to sablonizācijas, bez vispārīnāma patiesību atklāšanas. Autors arī cenšas meklēt optimālo variantu "pieņemšanai" jeb istam vīrietim. Varētu iebilst, ka šādu vīrieti atrod, meklējot sievietes, kas apmierinātas ar savu likteni lielā mērā tāpēc, ka apmierinātas ar savu vīru. Bet T. Margevičs veiksmīgi caur šo attiecību prizmu ietver cilvēku attiecību ansambli, atklāj šī vīrieša darbīgo būtību ne tikai attiecībā pret sievieti, bērniem, bet arī darbu, kolēģiem, atklāj un padziļina vīrišķības jēdzienu, rāda patstāvības, riska un humānas attieksmes nepieciešamību.

Autors sīcina dziļāk, daudzveidīgāk paskatīties uz tādām problēmām, kā vīriešu feminizācija, kā jauniešu vīrišķības apstiprinājuma veidiem, kā progresa un demogrāfisko jautājumu savijumi ar sievietes un vīriešu jautājumu risinājumiem, daļas vīriešu tikumiskās nestabilitātes celoņu atklāšanu. Darbs ne tikai rosina meklēt jaunus darba formas, bet arī tās popularisē (piem., "džentlmeņu skola", 37. lpp.).

Iebildumi ir pret neētiskiem, viegli labojamiem jautājumiem priekšlaicīgo apgalvojumu, ka mūsu morāle jau tikusi galā ar personīgās mantas kultu (18. lpp.); ka vienīgi Rīgā ir Padomju Savienībā psihoterapijas dienests (56. lpp.) un vienīgi "Rīgas Balse" reklāmas pielikumā tiek ievietoti precību sludinājumi (26. lpp.). Varbūt filma iegūtu, ja šiem sludinājumiem dotu sīkku analīzi, tāpat arī sievietes un vīriešu skaita procentuālās attieksmes dažādās vecuma grupās.

Scenārija autors prot dialektiski risināt sareģītas dzīves parādības, darbam ir laba idejiski politiskā ievirze, tas skar šīs dziļāk etiski pedagogiskas problēmas, sociālās attīstības jautājumus, tāpēc šūka filmas parādīšanās uz ekrāna ir nepieciešamība.

31.05.82
A. Miltas
LVU doc. filoz. zin. kand.

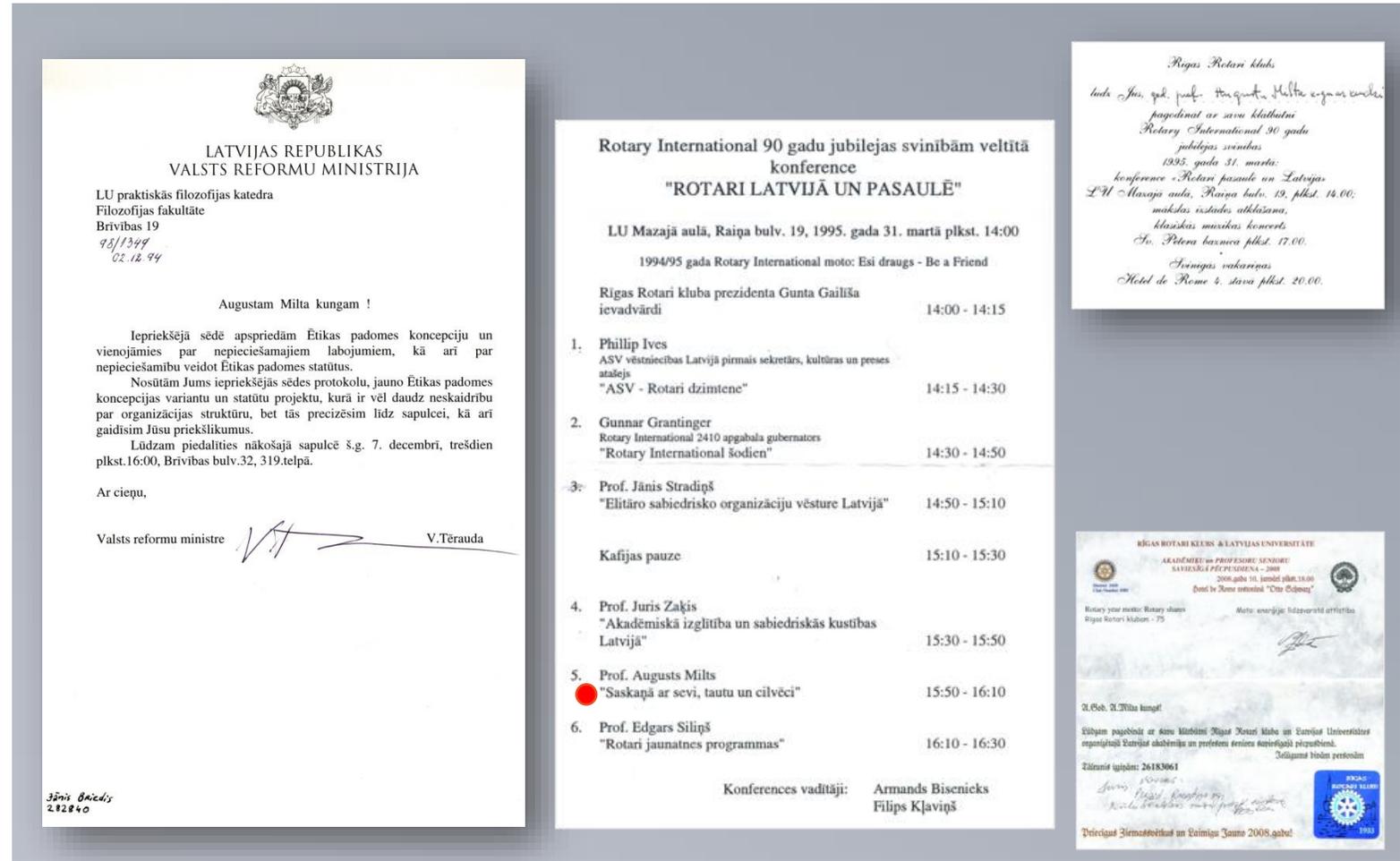
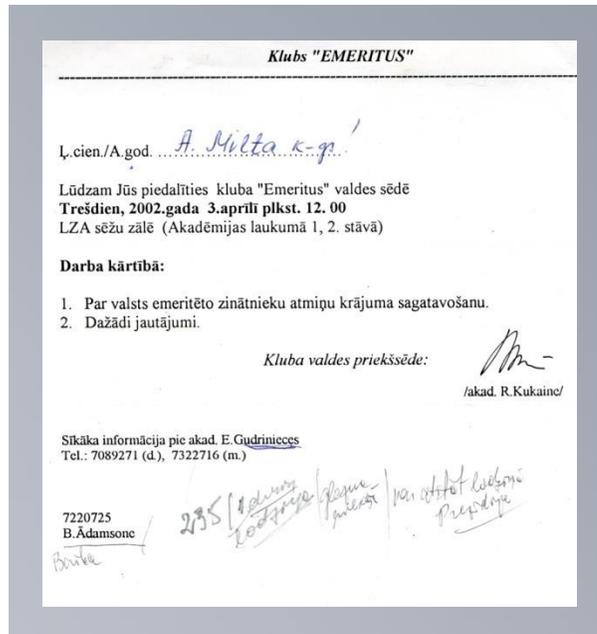
Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

82. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2024

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā - materiāli, saistīti ar darbību dažādās organizācijās, padomēs u. c.

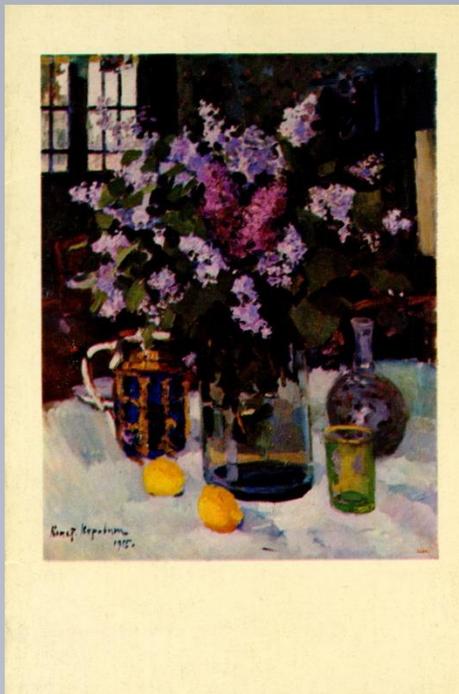
- Ētikas Konsultatīvā padome
- Rotari kustība
- Valsts emeritēto zinātnieku biedrība "EMERITUS" u.c.

Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

Augusta Milta privātkolekcija LU Bibliotēkā - apsveikumi un pateicības

(bētk)
"Ēl kavēties! Tu esi
sveicis!"
Biedri šeit! Tā gribas
teikt par
Jūsu lēnīgām -
Paldies!
Pirmā kura "ētirī"
1975. gada 28. maijī.

Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

ft. god. profesoram
Augustam
Miltam
PATEICĪBĀ
LIEPĀJAS PILSĒTAS KULTŪRAS NODAĻA
2.02.90

Rīgas Latviešu biedrība
Reg. Nr. 000800010
Merķeļa ielā 13, Rīgā, LV-1050, tālrunis 7222932, fakss 7213204
Noreķinu konts Nr. 01-000700648 Latvijas Unibankas Vecrīgas filiāle, kods UNLALV2X
PVN LV 40008000102

Rīgā
03.07.2003. Nr. 156/2-2

God. Augustam Miltam kungam

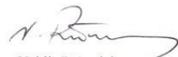
Par Pasaules Latviešu biedrību 4. konferenci

God. Milta kungs!

Pasaules Latviešu biedrību 4. konferences rīkotāji - Rīgas Latviešu biedrība un Pasaules Latviešu biedrību sadarbības komisija izsaka Jums sirsnīgu pateicību par līdzdalību konferences pasākumos, kas palīdzēja veiksmīgi realizēt iecerēto.

Sakām paldies par atbalstu un ceram uz veiksmīgu sadarbību arī turpmāk!

Ar cieņu,
Pasaules Latviešu biedrību 4. konferences rīkotāju vārdā

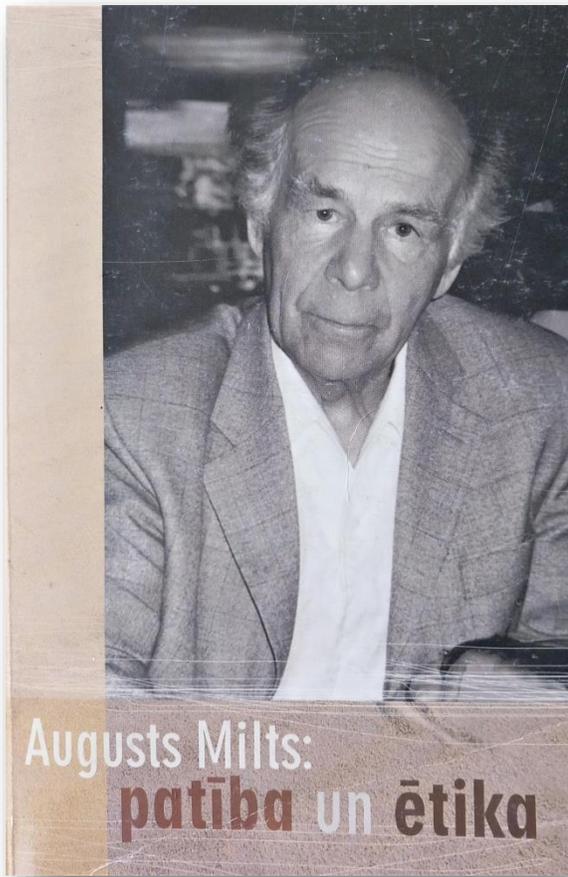
Rīgas Latviešu biedrības priekšsēdētājs
Valdis Rūmnieks

Pasaules Latviešu biedrību sadarbības komisijas priekšsēdētājs
Mārtiņš Štauers

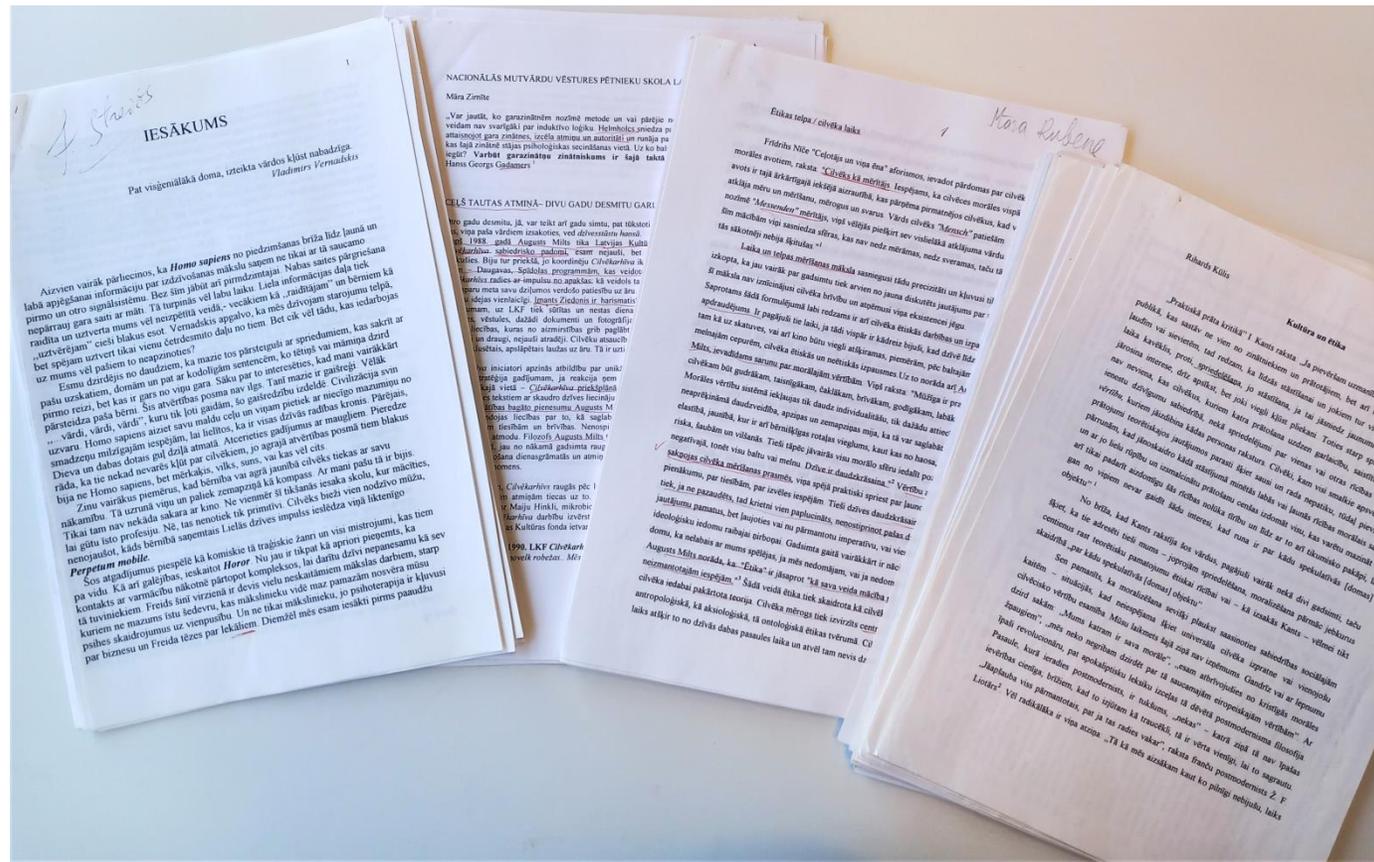
Gugane 7222932

Profesora Augusta Milta piemiņai

Augusts Milts: patība un ētika :
veltījums profesoram 80. dzimšanas dienā /
[sastādītāji: Skaidrīte Lasmane, Maija Kūle, Romāns Alhimionoks] ; Latvijas Universitāte. Rīga : RaKa,
©2008. 332 lpp. : ilustrācijas. ISBN 9789984159447.

Augusta Milta privātkolekcijas materiāli LU Bibliotēkā

82. Latvijas Universitātes
starpautiskā zinātniskā
konference 2024

Paldies par uzmanību!

**82. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2024**

